

**‘SPRAWIEDLIWA TRANSFORMACJA’ GÓRNEGO ŚLĄSKA I INNYCH
UPRZEMYSŁOWIONYM REGIONÓW W EUROPIE.
DOGŁĘBNE, WSZECHSTRONNE I INTERDYSCYPLINARNE BADANIA
NAUKOWE JAKO WSPARCIE DLA SKUTECZNEJ I RACJONALNEJ POLITYKI
PUBLICZNEJ.**

**WSTĘPNA DEKLARACJA ‘GRUPY BADAWCZEJ SPRAWIEDLIWEJ
TRANSFORMACJI’ UTWORZONEJ W UNIWERSYTECIE ŚLĄSKIM W
KATOWICACH**

1. Proces dekarbonizacji oraz radykalnego odejścia od paliw kopalnych na rzecz zielonej, ekologicznie zrównoważonej gospodarki jest potrzebny na świecie, w Europie, w Polsce i na Górnym Śląsku. Jest to pokoleniowe globalne wyzwanie, szczególnie dotyczące miejsc o najbardziej rozwiniętym przemyśle i opartej na nim kulturze i tradycji.
2. Unia Europejska w programie Europejskiego Zielonego Ładu postanowiła osiągnąć neutralność klimatyczną do roku 2050 i stała się liderem zmian w świecie. Choć realizacja tego celu pociąga za sobą szczególnie duże ryzyko i trudności dla Górnego Śląska i innych regionów opartych dotąd o przemysł wykorzystujący węgiel i inne paliwa kopalne uznajemy, że leży ona w głębokim, żywotnym interesie także ich mieszkańców, w tym przede wszystkim młodszych i przyszłych pokoleń.
3. Oznacza to ogromne wyzwanie szczególnie dla tych regionów europejskich, które historycznie najsilniej opierały się i nadal opierają na wydobyciu węgla oraz energochłonnym przemyśle wykorzystującym paliwa kopalne. Na Górnym Śląsku, największym obecnie ośrodku górniczym w Europie, proces dekarbonizacji oznaczać musi bardzo głęboką transformację energetyczną, ekonomiczną i społeczną.
4. Przeprowadzenie szybkiego, efektywnego oraz nieskutkującego niesprawiedliwością społeczną przekształcenia takich regionów wymaga nie tylko bardzo silnego wsparcia finansowego, ale także przemyślanego, kompleksowego i społecznie uzgodnionego planu „sprawiedliwej transformacji regionu”. Jego opracowaniu i wdrożeniu powinny towarzyszyć wielopłaszczyznowe badania diagnostyczne oraz wypracowanie scenariuszy i modeli wskazujących na spodziewane korzyści i koszty zgodnie z zasadami racjonalnej polityki publicznej opartej o dowody i rzetelną wiedzę naukową.
5. Uniwersytet Śląski w Katowicach jako największa uczelnia w regionie, za istotną część swojej misji uznaje wykorzystanie posiadanych zasobów intelektualnych, badawczych i edukacyjnych, aby odegrać istotną rolę w opracowaniu i wdrożeniu koncepcji sprawiedliwej transformacji, przydatnej zarówno dla Górnego Śląska, jak i innych regionów europejskich stojących w obliczu konieczności głębokiego przekształcenia gospodarki, stylu życia, kultury i wartości społecznych.
6. W tym celu, w Uniwersytecie Śląskim w Katowicach, powołana została interdyscyplinarna ‘Grupa Badawcza Sprawiedliwej Transformacji’ której zadaniem będzie podjęcie intensywnych wysiłków badawczych i edukacyjnych, a także nawiązanie współpracy z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi i partnerami społecznymi, zainteresowanymi prowadzeniem badań nad zagadnieniami „sprawiedliwej transformacji”.

Katowice, styczeń 2020

**Grupa Badawcza Sprawiedliwej Transformacji
Uniwersytet Śląski w Katowicach**

Inicjatorzy Grupy Badawczej Sprawiedliwej Transformacji:

dr hab. Tomasz Pietrzykowski, prof. UŚ – kierownik

dr Łukasz Trembaczowski – koordynator naukowy

dr hab. Jacek Barcik, prof. UŚ

dr hab. Michał Kania, prof. UŚ

dr hab. Rafał Muster, prof. UŚ

dr hab. Robert Pyka, prof. UŚ

dr hab. Małgorzata Suchacka, prof. UŚ

dr Tomasz Burzyński

dr Agata Zygmunt

mgr Magdalena Stryja